

Paula Lähtinen, Virtlakka ja Helun Hurma

Ruohonjuuritason harrastamisen puolestapuhuja Paula Lähteinen: ”Hevonen ei jätä ketään kylmäksi”

Pohjois-Karjalasta lähtöisin oleva, nykyään Ruovedelle asettunut Paula Lähteinen on koko sydämellään mukana raviurheilussa. Hevoskasvatus, yhdistystoiminta sekä harrastajien huomioiminen ovat teemoja, joista juttua olisi riittänyt pidemmänkin haastattelun tarpeiksi.

Moni aktiiviharrastaja kertoo hevoskärpäsen puraisseen ratsastustuntien myötä, tai jos perheessä on ollut hevosia. Tämä haastattelu alkaa hieman eri merkeissä, sillä aluksi puhutaan hevosten sijaan lehmistä.

Joensuun kupeessa, Kontiolahdella varttunut Lähteinen aloitti naapurin lehmien hoitamisen jo todella pienenä. Alkaen 3-4 vuotiaasta, ja jo kuusivuotiaana itsenäisesti, vakituisten navettapäivien muodossa.

– Naapurin emännän kanssa oli sovittu, että äiti lähettää miut tiettyyn aikaan huivi päässä navetalle ja mie menen hoitamaan niitä lehmiä. Ensin se oli sellaista hengailua, mutta ei siinä kauaa mennyt, kun oltiin täydessä vauhdissa.

Lähteisen touhut sisälsivät esimerkiksi ruokintapöytien siivousta, lannanluontia, lehmien harjausta ja vasikoiden juottoa. Lehmät jäivät, kun perhe muutti lähemmäksi kaupunkia Paulan ollessa yhdeksänvuotias. Uuden kaveripiirin mukana Lähteinen ajautui myös tallille – ja sille tielle jäi. Kyseinen talli oli Olli J. Kurjen ravitalli Joensuun kupeessa Onttolassa. Kurkihan muistetaan etenkin Kriterium- ja Derbyvoittaja Jimi Boyn kasvattajana.

– Siinä oli niitä vanhempia tallityttöjä, joiden kanssa pyörittiin, ja kun ikää tuli, sai vähän vastuutakin. Yläasteikäisenä saatiinkin tehdä tallilla jo tosi paljon kaikenlaista. Jos isäntäväki oli reissussa pari yötä, huolehdittiin heidän hevosistaan sillä aikaa, Lähteinen muistelee.

Hän muistelee aikakautta opettavaisena jaksona, jonka puitteissa pääsi tutustumaan hevosen koko elinkaareen: tallilla oli niin tammoja, varsoja kuin siitosorikin.

– Siellä kävi tammojakin astutettavana ja päästiin näkemään ja kokemaan monipuolisesti kaikkea. Välillä vähän sattui ja tapahtui, muttei koskaan onneksi mitään kauheita.

Paulan ollessa lukioiässä perhe muutti Tuupovaaraan ja koska hevosenpito mahdollistui, hevonen myös ostettiin.

– Mie sanoin, että nyt kun muutetaan noin syrjään, niin mie haluan oman hevosen.

Ensimmäistä hevostaan, suomenhevosruuna Vermontia, Lähteinen ei muistele erityisen lämmöllä, eikä vielä toisestakaan muodostunut elämän hevosta.

– Ei mikään ideaali ensihevonen, Lähteinen muotoilee. Vermontia seurasi suomenhevostamma Vika-Neiti, josta myöskään ei jäänyt sen suurempia muistoja.

Veeker toi raviurheilun pariin

Hiukan myöhemmin Lähteinen ajautui töihin Saharan ravitallille ja sai siellä passihevosekseen suomenhevosruuna Veekerin. Kun Saharasta lähdön aika tuli, Lähteisen mukana muutti myös Veeker. Sen omistajat halusivat luopua hevosesta ja tämähän sopi hevosen tykästyneelle Lähteiselle.

– Ei se ollut mikään kauhean kallis hevonen, sain sen varsin sopivasti.

Näin oli ensimmäinen ravihevonen hankittu, ja tuli ajankohtaiseksi hankkia valjaat, kärryt ja traileri. Jotta lajin alku tuntuisi mahdollisimman helpolta, Veeker voitti jo samana syksynä 65-lähdössä Lappeenrannassa.

Lähteinen naurahtaa ja myöntää, että vaikka 65-lähdön voittajakehään päästiin kolmessa kuukaudessa ensimmäisen ravihevosen kanssa, illuusio lajin helppoudesta on päässyt sittemmin karisemaan.

– Mutta silloin tuntui aivan uskomattomalta, että eihän tällainen voi olla mahdollistakaan.

Seuraavina vuosina Lähteisen hevosharrastus oli varsin monipuolista. Hän toimi aktiivisesti Pohjois-Karjalan Poniporukassa järjestäen kaikenlaista valjakkoajokursseista näyttelyihin. Lähteinen muistaa käyneensä itsekin starttikuntoisen Veekerin kanssa myös esimerkiksi lännenratsastuskurssilla.

Helppo laji tämä hevoskasvatus – vai onko?

Kasvattajaksi Lähteinen ajautui sattuman sanelemana. Hän sai 2000-luvun alussa tuttavaltaan toimeksiannon laittaa nettiin myynti-ilmoitus loukkaantuneesta Heddi Mesk -nimisestä tammasta, mutta hetken mietinnän jälkeen Paulan mieleen tuli parempi idea. Lapsuudenkotiin, vanhempien hoiviin, oli nimittäin jäänyt kaveria kaipaava shetlanninponi, ja tähän ongelmaan saatiin ratkaisu, kun Heddi Mesk muuttikin Tuupovaaraan Elma-kodille. Lähteinen tiesi ostoksen olevan hyväsukuinen, olihan sen emä huipputamma, markkamiljonääri Heddi Bilto. Tuumasta toimeen, eli kun omistaa tamman, sellaisen voisi astuttaa. Isäoriiksi valikoitui David Raymond ja ensimmäinen varsa ristittiin Donato Royaliksi. Ruuna teki kilpauransa muiden talleista käsin, yltäen kelpo tuloksiin voittaen esimerkiksi Kriterium Consolationin ja sijoittuen kolmannek-

Veeker Lappeenrannan voittajakehässä 26.9.1998. Jarkko Kervinen ohjasti.

Veeker

Heddi Mesk oli Lähteisen lämminverikasvatuksen kantatamma. Kuva kantakirjausnäyttelystä Joensuusta 3.10.2001.

si Midnight Cupissa. Ensimmäisen kasvatin lupaava uran alku sai jälleen miettimään optimistisesti.

– Mietittiin, että tämähän on helppo laji tämä hevoskasvatus, Lähteinen hymähtää, mutta totuus lajin helppoudesta on myöhemmin tullut selväksi.

– Kun tässä on reilut 20 vuotta näiden kanssa touhuttu, niin realismi on astunut kuvioihin.

Heddi Mesk ei ollutkaan mikään turha siitostamma, sillä se teki Donato Royalin jälkeen muitakin mainioita juoksijoita. Mainittakoon näistä Zoltan 11,8a 62.820 €, Darth Vader 12,7a 53.210 €, Brave Dame Vivian 13,7a 45.035 € ja Bequest 14,4a 27.850 €. Näistä Brave Dame Vivian jatkoi matkaansa Bokolle siitostammaksi, mistä Lähteinen on erityisen ylpeä.

– On se jonkinlainen meriitti, että John Bootsman kelpuuttaa siitostammaksi. Ja olihan Heddi Biltokin viimeiset vuotensa Bokolla, Lähteinen toteaa.

PP Trot

PP Trotin kasvattajanimen taustalla ovat siis Paula ja Pekka Lähteinen, joilla on Ruovedellä oma pikkutalli. Kasvatustoiminta on keskiössä, sillä treenimahdollisuuksia ei erityisemmin ole. Paula antaa miehelleen kiitosta talliarjen sujuvuudesta.

– Ilman Pekkaa ei olisi tätä meidän hevoshommaa. En minä missään tapauksessa yksin tätä pyöritä. Yhdessä tehdään ja touhutaan ja hänestä on kahdessakymmenessä vuodessa kasvanut uskomattoman taitava hevosmies ja hevosen käsittelijä. Aivan korvaamaton, ainakin puolikas PP Trotista.

Kasvatustoiminta houkuttaa, sillä siinä on sitä jotakin. Lähteisen mielestä on vaikea kuvailla sitä tunnetta, kun varsa syntyy ja sen kasvua pääsee seuraamaan. Vaikka harrastus vie kaiken ajan ja rahat, on se sen arvoista.

– Silti tämä on ihan älyttömän ihanaa, Lähteinen huokaisee, ja toteaa ettei tiedä parempaa elämäntapaa.

Elämä olisi Lähteisen mukaan tylsää ilman hevosia. Tulevaisuus sisältää myös toiveen siitä, että elämän hevonen olisi vielä syntymättä.

– Ylipäätään se, että saadaan terve varsa maailmaan, on monen asian pitänyt mennä oikein. Puhumattakaan siitä, että varsa pääsee koelähtöön, tai että se voittaa raviläh-dön – tai että siitä tulee hyvä hevonen. Ai jestas, se on vaikeaa.

Pääpaino siirtynyt suomenhevoskasvatukseen

Haastattelun aikaan tallilla on yksi hoitotamma varsonut, ja myöhemmin kesällä odotetaan lipassilaisia varsoja omista tammoista Helun Hurma sekä Virtlakka. Ensin mainittu on itse SE-tamma ja jättänyt jo esimerkiksi noin 110.000 euroa tienanneen Hurman Vieskerin. Virtlakka on puolestaan Lakan Leijan sisko. Lämminverikasvatuksesta aloitettiin, mutta nyt on pääpaino suomenhevosissa. Heddi Meskin emälinjan jatkajaksi Lähteisille jäi puoliranskalainen Treizieme Jour. Nyt lämminverikasvatuksessa on meneillään pieni suvantovaihe, sillä Lähteinen kokee suomenhevosvarsojen myynnin olevan lämminveripuolta helpompaa.

– Lähtökohtaisesti on kuitenkin se ajatus, että varsat tehdään myyntiin. Meillä on vain neljän hevosen talli ja se on äkkiä täynnä.

Suomenhevosvarsat nimetään siten, että orivarsat saavat etuliitteen ”Pekan” ja

Yksi tärkeimmistä, Päivätär, rekihommissa

tammavarsat puolestaan ”Paulan”, ja myös nimen jälkimmäinen osa alkaa P-kirjaimella. Nyt Lähteiset saavat jännittää viisivuotiaan Paulan Pirpanan otteita. Tämän varsan kohdalla oli itsestäänselvyys, että se jää itselle. Lähteinen kun oli jo aikoinaan päättänyt, että hänellä tulee joskus olemaan tällaista nimeä kantava suomenhevonen. Tamman ympärille on koottu leasingkimppa ja hevonen treenaa nykyään Hannu Hietasella. Lähteisellä on kasvatistaan kovat odotukset, mutta uran alkuun on haastetta tuonut tamman eläväisyys – ja Lähteisen luonnehdinnan mukaan vilkas mielikuvitus. Jos keskittymiskyky paranee ja laukoista päästään, vixuslaisesta on lupa odottaa hyvää kilpahevosta.

Orivalintana Vixukseen Lähteinen on päätynyt useamman kerran – ensimmäisen kerran jo Vixuksen ensimmäisellä astutuskaudella. Lähteinen ihastui oriiseen nähtyään sen ylivoimavoiton Kriteriumissa.

– Vitsi mikä hevonen! Meillä kun nämä astutuspäätökset ovat pitkälti tunnepohjaisia, Lähteinen toteaa nauraen.

Siviiliammattina eläinlääkäri

Siviiliammatiltaan Paula Lähteinen on Ruoveden kunnan kunnaneläinlääkäri. Alueen vaikutuspiiristä löytyy hevosklinikoita, joten hevosia ei hoidettavaksi päädy kovinkaan paljoa.

– Päivystyksellisiä tehtäviä lähinnä, ja rokotuksia sekä hampaiden raspauksia, Lähteinen mainitsee.

– Suureläinpäivystykset ovat isossa roolissa, samoin kissojen ja koirien hoito.

Eläinlääkärin ammattiin, eli lapsuuden haaveammattiin Lähteinen päätyi opiskeltuaan ensin metsätieteitä yliopistossa ja työskenneltyään talleilla. Kuten tiedettyä, eläinlääketieteelliseen ei ole helppo päästä, mutta Lähteinen onnistui siinä ensi yrittämällä.

– Yksi elämäni suurimmista saavutuksista, Lähteinen mainitsee.

Ajatus opiskelemaan pääsyn vaikeudesta oli lähellä muodostua kynnyskysymykseksi, mutta sitten Lähteinen totesi, että jos ei edes yritä, harmittaisiko se sitten loppuiän.

Huolta harjoitusratojen ja talkooperinteen tulevaisuudesta

Lähteinen on itse mukana paikallisen raviseuran, Mäntän ravien toiminnassa, ja on tyytyväinen oman seuran tilanteeseen siltä osin, että väki on aktiivista. Tämä ei kaikkialla ole itsestään selvää. Yleisemmällä tasolla Lähteinen kantaa huolta talkooperinteen jatkumisesta. Vanhemman sukupolven jäädessä sivuun luonnollisen poistuman kautta, nuorempia ei aina löydy korvaajaksi. Tapahtumat eivät kuitenkaan toteudu ilman tekijöitä, eikä kaikkea saa rahallakaan, jos tekijöitä ei ole. Nuorempi sukupolvi ei ole yhtä tottunut käymään talkoissa. Lähteinen näkee talkoot myös tärkeänä osana ihmisten sosiaalisia suhteita.

"Menkää yhdistystoimintaan ja talkoisiin. Varmasti löytyy kavereita ja tunnet itsesi tervetulleeksi ja tarpeelliseksi."

– Jos ihmiset valittavat uudelle paikkakunnalle muuttaessaan, ettei ole helppo tutustua uusiin ihmisiin, niin menkää yhdistystoimintaan ja talkoisiin. Varmasti löytyy kavereita ja tunnet itsesi tervetulleeksi ja tarpeelliseksi, hän rohkaisee.

Pienten, vaatimattomienkin harjoitusratojen säilyttämistä Lähteinen pitää erityisen tärkeänä. Kun nykyään ei hevosia treenata

enää missä vain, harjoitusradat palvelevat tässä tarkoituksessa, eikä treeniajoon tarvitse lähteä pitkien matkojen päähän.

– Jos joku harjoitusrata menetetään, ja aktiiviporukka sen ympäriltä hukkuu, meidän ravikartallemme tulee siihen kohdalle iso reikä. Asiat ovat pahasti pielessä, jos keskusjärjestö ei kanna huolta harjoitusrataverkostosta, Lähteinen puuskahtaa.

Toki harjoitusratojakin täytyy jonkun ylläpitää, eli vapaaehtoistyön merkitys korostuu tässäkin. Lähteinen toivoo, ettei näiden ratojen avustuksista leikattaisi, etteivät raviharrastajien fasiliteetit heikkenisi entisestään.

– Jos sitä harjoitusrataa joku haluaa ylläpitää ja huoltaa, niin sille pitäisi mielestäni antaa kaikki mahdollinen rahallinen sekä henkinen tuki. Keskusjärjestön budjetista avustus on pieni osa, mutta meille paikallisille avustukset ovat tärkeitä rahoja. Avustuksen poistoa ei saisi edes harkita, sen voisi oikeastaan tuplata. Tämä olisi kentälle viesti, että olette tärkeitä ja teitä tarvitaan. Olemassa olevista radoista tulisi pitää kiinni kynsin ja hampain.

Jos harjoitusrata menetetään, monen paikallisen harrastajan matka hiitille muodostuisi pitkäksi, ja tämä voi puolestaan vaikuttaa päätökseen lopettaa raviharrastus.

– Harrastajista tulisi pitää huolta. Siis vaikka yhden tai kahden hevosen kanssa harrastavista. Kun harrastaja menetetään, on tilalle vaikea saada uutta.

Nuorelle polvelle tulee järjestää mahdollisuuksia kohdata hevonen

Lähteinen ymmärtää työikäisillä pienten lasten vanhemmilla olevan arjessaan kiireitä, mutta hän lähettää terveisiä myös heille, joilla on lapsenlapsia.

– Ottakaa nuorisoa raveihin mukaan, ettei ravitapahtuma ole heille tulevaisuudessa suuri tuntematon.

Hän vihjaa raviratoja päästämään lasten kanssa saapuvat ilmaiseksi sisään ja kenties vieläpä kahvilipun kera. Kyseessä voi olla ratkaiseva satsaus lajin tulevaisuuteen.

– Se olisi sellaista työtä tämän kulttuurin eteen, että opetettaisi lapset käymään raveissa ja kohtaamaan se hevonen.

Vaikka ravit eivät olisi ensi alkuun teinien suosikkilistalla, omakohtainen lähikontakti hevosen kanssa voi muuttaa mielipiteen.

– Hevonen ei jätä kylmäksi ketään. On se niin upea eläin, Lähteinen päättää – ja äänensävy kertoo sanojen tulevan suoraan sydämestä.

Minna Nilsen

Electrolytebalans

PALAUTUMISEEN JA NESTEYTYKSEEN

UUTUUS!

Equibalans Electrolytebalans korvaa hevosen rasituksen ja hikoilun yhteydessä menettämät elektrolyytit.

- Vain vähän sokeria
- **Tuote sopii käytettäväksi myös:**
  - Ennen rasitusta
  - Kilpailusuoritusten välissä
  - Kuljetuksen yhteydessä
  - Huonosti juoville hevosille
- Valmistettu Hämeenlinnassa

equibalans.fi

#teamequibalans
#equibalans

Equibalans®-tuotteita löydät Puuilon, Kärkkäisen ja Minimanin myymälöistä sekä hyvinvarustelluista Lantmännen Agron myymälöistä, erikoisliikkeistä, hevosklinikoilta ja useista verkkokaupoista. Kaikki tuotteemme valmistetaan Hämeenlinnassa ja niillä on Avainlippu-merkki.

Vitabalans